

Ese de dóce ori in septemana:
Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de prenumeratiune:

pre annu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de annu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de annu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainotate:

pre annu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de annu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopésca. Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sira garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intelegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiula publicatiunilor se se anticipe

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Disciplinarea clerului.

Nici o cestiune in biserica universală, n'a fostu asia in detaiu cercetata, ca *disciplinarea clerului*.

Ierarchi'a bisericesca sciindu ca progresarea si intarirea crestinismului sunt pendente dela ordulu internu alu bisericeii, pentru sustinerea acestui'a, ~~elu~~ pentru regularea relatiunilor de dreptu si detorintie ale crestinilor in genere si ale fecieloru bisericesci in specia, — a adusu anumite reguli disciplinare, intre cari, cele pentru cleru, forméza celu mai copiosu tractatu canonicu.

Diregatori'a preotiesca fiindu superiöra tuturor diregatoriilor ce potu esiste, a trebuitu negresitu, ca in privinti'a fecieloru bisericesci, in privinti'a preotiloru, biserica se fia cu cea mare precautiune, atātu la inteligintia, câtu si la conduit'a loru morala, carea se socotesce mai presusu de tôte sciintiele omenesci; pentrucă ce folosescu cuventarile bisericesci, predicele, rostite catra poporu, déca preotulu nu intaresce cu fapt'a adeverulu evangelicu ce-lu sprima in cuvinte, déca predicandu morala nu va fi insusi moralistu. Poporulu i va dice: doctore vindecate pre tine insuti!

Cu deosebire in timpulu de facia conduit'a preotiloru in si afara de biserica este prea batatória la ochi — nu dicu preste totu. Ddieu vede si in internulu omului, ér noi ilu potemu judecă numai din fapte, si aceste la multi, cari dupa pusetiunea loru ar trebui se stralucésca in tóta vremea cu ele, sunt de totu intunecate. Mare defectu este acest'a pentru preoti, cari in puterea misiunei loru au de a respandi neincetatu lumin'a si adeverulu in tóta splendorea sa. Unii din naivitate, ér altii sedusi cu ideile civilisatórie ale secolului uita de fiinti'a cea inalta a preotiei, si in convietuirea loru devinu suspecti naintea publicului.

„Sufletulu preotului trebuie se fia mai curatu si de câtu radiele sórelui” — dice santulu Chrisostomu in scrierea sa despre preotie. Éta ce trebuie se fia unu muritoriu, unu preotu. In curatieni'a sufletulu elu se coversiésca pana si radiele sórelui! Desevirsire mare acest'a dela preotu cu adeveratu, in sa asia cere sublimitatea preotiei, si pusetiunea preotului in societatea crestinésca. Poporulu e ca copilulu ce imitéza intru tôte pre parintele seu — si elu imitéza pre preotulu seu. Asia, poporulu este icóna, ce represinta vrednici'a ori nevrednici'a preotului. Elu e intocmai ca pamentulu celu bunu, care lucratu bine si la timpulu seu produce fructe bune si abundante, ér nelucratu, produce numai spini si palomide. Dumnedieescu Pavelu, ni-a lasatu in termini destulu de luminati recerintiele cardinali ale preotului, elu dice ca acest'a se fia: „fora prihana, barbatu alu unei muieri, treadiu la minte, curatu, binecucernicu, nesfadoriu, necamartarnicu, ci blandu, nezavistnicu, neiubitoriu de argintu, cas'a sa binechivernisindu. . . etc.” Aceste calitati neconditionatu trebuie se le intrunésca preotulu, si care nu le posiede aceste, nu póte avea chiamarea preotiei.

Scaderile preotiloru, fie ele câtu de mici, batu fórté iute la ochi, pentrucă oficiulu ce ocupa ei este celu mai naltu, si se privesce de forulu din care numai cei ineztrati cu virtuti si nepatati potu predică. „Atātu trebuie elu (preotulu) se stralucésca intru tôte cu vrednici'a pe câtu se cuvine celui mai mare naintea subordinatiloru. Er candu chiama elu pre duchulu santu, si implinesce jertf'a cea mai infricosiata, atingendu neincetatu pre stapanulu tuturoru spune-mi ce pusetiune i vomu dá lui atunci? Ce curatienia si ce evlavia vomu pretinde dela densulu? Stai si gandesce adeca, cum trebuie se fie manile, cari indeplinescu unu servitiu ca acest'a, gur'a, din care esu astfelu de cuvinte . . . ? etc.” *) Asia se intréba S. Ioanu inspaimantatu de greumentulu oficiului preotiescu. Asia se intréba totu insulu, care cu conscientiositate voiesce a-si implini chiamarea preotiesca. Si nu fora temeiu; căci precum preotulu portandu cu demnitate diregatori'a sa si-castiga lauri de nemorire, tocmai asia nepurtandu-o bine, se periclitéza si pre elu si turm'a ce a fostu sub pastoria sa.

Pentru disciplinarea preotiei la noi pana acuma s'a facutu prea pucinu. De dupa statutulu organicu, priveghierea asupra portarei morale a preotiloru sunt datórie a o face scaunele protopopesi, in sa tocmai acésta dispusetiune este dóra mai pucinu socotita, si prescisele cercetari canonice numai atunci se facu, déca cutare facia bisericesca e acusată. In Romani'a cu doi ani nainte de acést'a s'a lipsitu de darulu preotiei unu escelinte preotu, unu preotu cu invetiaturi frumóse, pentrucă elu contra can. 6 Ap. s'a amestecatu in lucruri lumesci, subscriendu inpreuna cu altii o demonstratiune politica contra guvernulu. Acést'a desu n'a fostu fapta nemorala pentru elu, totusi fú pedepsitu cu luarea darului. Ce ar fi candu archierei nostri ar pource cu o asemenea rigorositate canonica, facia de toti preoti căti din oficiulu loru facu lucru de claca, si petrecu mai multu in desmierdarii lumesci, decâtu in evlavi'a crestinésca? Nu sum fanaticu, iubescu libertatea, dorescu reformele necesarie, in sa pretindu ca preotulu se fia acel'a ce i impune misiunea se fia, pretindu ca dupa marimea demnitatii preotiesci, se fia mare si in virtutile sale „pentrucă pecatele ómeniloru de róndu, fiindu facute in óresicare intunecime, darapana singuru pre cei vinovati, dara pecatuirea unui barbatu cu vadia si cunoscutu la multi, aduce tuturoru dauna cómună.” **)

Unu erudit de preste Carpati a disu ca: fora cultura morala, omulu nu e de câtu celu mai inteliginte, celu mai astutu si celu mai crudu din animale. Mare adeveru este acest'a. Animalulu din instinctu incungiura ce e periculosu pentru densulu, ér omulu fora cultura morala insusi se baga in pericolu, si se ucide. De aici invederéza aceea, ca cultur'a morala trebuie se prevaleze asupra celoralalte ramuri de cultura, cu deosibire la preoti.

*) Scrierea despre preotia pag. 71.

**) Scrierea despre preotia p. 155.

Defecte în partea morală nu mai pucinu daunatose pentru societatea creștinăscă aflăm și în viața casnică a unor preoți. Canoanele bisericești, din respectu față de taină a preoției, nu permitu preoților a două căsătorii, ma în can. 3, I. și 5 VI se pedepsesc cu depunerea din oficiu, toți aceia, cari la casele lor ținu femei suspecte pentru onestitatea preoției. Acesta cu atât mai alesu trebuie se-o observăm față de preoți, cu câtă conviețuirile nelegiuite se opresc strictu și mirenților. Sunt modalități de după cari ei pot conduce și în statulu veduvei trebile lor casnice fără a se compromite năntea poporului. Dar cum și cred unii că aceia a fi interpretării moralei și doctrii sufletesci? Văstău celu mare în can. 27 dice: *a binecuvântă pre alții, carele datoriu este a purtă grige de ranele sale, este nepotrivitu, căci binecuvântarea este împartășire de sancțifiacune — santienia — era carele n-o are acestă... cum o va putea da altui?* — „*deci nici înainte poporului, nici în deosebi se nu binecuvinte; nici trupulu lui Cristosu se nu-lu împarta altor, nici altuceva se nu liturgiscescă.*“ (can. 25. VI.)

Că de încheiere am se amintesc, că pentru disciplinarea clerului, încă primul sinodu eparchialu a fostu incredințiatu consistoriulu cu elaborarea unui regulamentu, spre care sfersitu acestă a și emis o comisiune anchetară. Ce a facutu comisiunea acestă? Ea a primitu operatulu congresului nationalu: „Instrucțiune provisorie... etc.“ adăugându că proiectulu de regulamentu se-lu face presidiulu sinodalu cu concursulu ambelor consistențe. În acestă s'a cuprinsu toată lucrarea comisiunii de unu anu de zile. Acestu resultatu ne aduce și sinodulu din 72. Pe urma sinodulu anualu din 73 a însărcinatu pre Preasfinția Sa Dlu Episcopu de atunci, se compuna și convoca o comisiune anchetară din districtulu ambelor consistențe, carea intrunindu-se numai decătu se lucre regulamentulu cestionatu, ca se-lu pōta asterne prosimului congresu nationalu. Decă această comisiune e compusa și decă ea a lucratu ceva? Nu șim. Cea ce șim și vedem este că în patru ani de zile nici unu proiectu de regulamentu pentru disciplinarea clerului nu s'a pututu face, dar altele lucruri mai grele cumu le vomu înplini?

V.

Isusu Salvatoriulu lumii.

(Urmare.)

Partea II.

Isusu Mantuitoriulu nostru.

După ce angrii au pecatuitu, adică după ce s'au revoltatu în contră lui Dumnezeu, Dumnezeu îi a osinditu, și îi a alungatu în infernul pământului, ne vōindu a îi iertă nici într'unu modu. După aceea a pecatuitu și omulu, fiulu pământului; și eti fiulu lui Dumnezeu spargându norii se pogōra din ceriu în pantecele fetei primindu trupu omenescu, ca se mēntuiescă omenirea.

Bucurate Ierusalime, căci a venit Mantuitoriulu teu, veselescete o omenime pecatoasă, căci te ai mēntuit de pecate. „*Etia mielulu lui Dumnezeu, carele nimicesce pecatele lumii.*“ Fiulu lui Dumnezeu de aceea s'a numitu „Mantuitoriu“ căci elu a eliberatu poporulu seu de pecatele sale. Elu pentru cei pecatosi s'a pogoritu din ceriu pre pământu, căci acestia au avutu lipsa de ajutoriulu lui, precum singuru a disu: „*Sanctosii n'au lipsa de medicu ci numai morbosii.*“ Nu pre cei drepti, ci pre cei pecatosi îi chiamă cu cuvintele „*Nu am venit se chiamu pre cei drepti, ci pre cei pecatosi la pocăință.*“ (Mat. 9 — 13.) Cu dreptu, elu nu numai îi chiamă ci densulu plăcă la drumu prin sate și orășe, trece preste muntii cei mai înalți, navighează preste mari, cu se chiamă pre pecatosi la pocăință. „*Fiulu omenescu a venit se caute și se salvează pre cei pierduți.*“ (Luc. 19 — 10.) Căndu cu o ocaziune încongiuratu de popor a statu în drumu, a vedutu pre unu om, care s'a suitu în unu maslinu, ca se-lu vedea, a disu: „*Zachee grabesce de te pogōra căci astăzi în casă ta vomu se remanu.*“ (Luc. 19 — 5.)

Calatorindu Isusu cu învețaciei sei obosiți de drumu, au odihnit la fontană a lui Iacobi; în acestu restimpu învețaciei s'au dusu se aduca bucate din orășu învețatoriulu lor, carele remanendu la fontană a vorbitu multu cu mēierea samarinēnă, ca se o pōta întorče la credință; de aci se vede cătu iubesc Isusu pre cei pecatosi, și cum umbla după ei, se-ii aduca la mēntuire. Pentru aceea de multe ori se asemăna cu pastoriulu celu bun; și acestă e cea mai nimerită asemănare, căci ea ne depinge în celu mai precisu modu scopulu, pentru care elu chiama la sine pre cei pecatosi.

Cine e acela între voi — a disu odată față farisei, — care avendu o sută (100) de oi, și perdiendu ună dintre ele n'ar lasă cele nouăzeci și nouă (99) ca se afle pre cea ună retacită prin pustie? Și după ce a aflat-o luându-o pe umeri merge a casa și dice pretenilor și vecinilor sei: „*Bucurative cu mine, căci am aflatu oia care am fostu pierduță.*“ O suflete pecatosu alu meu, credu că pricepi ce vōiesce Cristosu se dica prin acestu esemplu; tu esti aceea oia, care perdiendute de turmă, ai retacitu pe căi stricată, și în veci ai fi pierduță, decă n'ar fi venit pastoriulu cersescu, Isusu Cristosu carele te a cercatu.

Intru adevēru Cristosu e Mantuitoriulu nostru, de nu ar fi venit densulu ce ar fi omulu astăzi? nimica, căci și mlatiti'a de via decă se desface de față butuculu, nu pōte se traga în sine umedială vietii, care ar capata-o din butuculu; de aceea și Cristosu a disu: „*Eu sum butuculu vieții (vieți) și voi mlatitiile ei, celu ce remane intru mine și eu intru elu are viața de veci, căci fora de mine nu poteti efecțu nimicu.*“

Isusu, după disă apostolului, nu numai e întemeietoriulu Religiei creștine ci e și esecutorulu ei, căci din partea sa a facutu tote spre salvarea noastră, deci cu speranția viaa putemu acceptă iertarea pecatelor.

Căndu Ludovicu alu XII. Regele Franciei, — din nevointi'a inamicilor — s'a aredicatu pe tronulu Franciei, unu individuu a intinsu regelui unu papiu, pe carele a fostu numele acelor, cari îi-au fostu inamici în secretu, și a fostu în contră suirei sale pe tron. Regele privindu la papiu, înainte fiesce-carui nume a semnatu cu țierusa rosia o crucia, căndu au auditu despre acestă inamicie temenduse de mania lui au vōitu se fuga din țiera, er regele mangăindu-i li-au disu, că nu pentru aceea li-au pus semnul crucii, ca și cum crucea ar fi semnul maniei și alu resbunării, ci e semnul iertării. Asia e, Isusu pentru aceea s'a predatu pre sine jertfa, ca se ne castige mēntuire dela tatalu, și se ne asecuredie speranția venitoriulu. Deci nu desperă iubite creștine, căci prin pocăinția e asigurată iertarea pecatelor, și nu dice nici căndu cu desperatulu ucigasiu de frate Cainu: „*Mai mare e pecatulu meu, decătu se meritu iertare.*“ căci Isusu Cristosu e Mantuitoriulu teu, carele ti-a castigatu iertarea pecatelor prin scumpu sangele lui: „*sangele lui curăta pre totu omulu de pecatu.*“ (Ioanu I. 1. — 7.)

O întieptiune divină! chei'a lui Davidu! regele celu acceptatu alu poporului! principele pacii viaa spre mēntuirea mea, și me scōte din multimea pecatelor, mēntuiesc-mi sufletulu din umbră mortii, conducatoriulu alesu fi mie, ca se nu me amegiescă duchulu celu necuratu, fii mie Isusu și Mantuitoriu. Intinde-ti mană a față mine și me aredica de unde am caditu, desparteme de pecate, o mielulu lui Dumnezeu, carele stergi pecatele lumii. Amiculu pecatosilor! privesc la celu mai miseru pecatosu, care apasatu de greotătea pecatelor nu cutedia asi aredică ochii față ceriu, temenduse de judecată ta cea aspră. O mantuitoriulu meu, se nu se indepartedie amōrea ta dela mine; pre tine vōiescu a te urmări tie vōiescu a-ti servi în tote zilele vietii mele.

(Finea va urmă.)

PROTOCOLULU

Sedintiei a II. ordinaria,

ținuta din partea Epitropiei provisorie pentru administratiunea fondurilor bisericesci și școlare comune dieceselor Aradu și Caransebesiu.

Aradu 20. Februaru 1874.

Presenti:

Presedintele substitutu: Dr. Atanasiu Siandoru din Aradu
Membrii: Dr. Paulu Vasiciu din Temisior'a, Georgiu Vasileviciu din Sira, Ioanu Suciu din Socodoru, Iulianu Ianculescu totodata și controloru, din Lugosiu, Ioanu Popoviciu Desseanu totodata și jurisconsultu și Ioanu Moldovanu totodata și contabilu; er Notariu Petru Petroviciu.

Nr. 24. Protocolulu sedintiei ordinaria prime din 1/10 Ianuariu a. c. cetinduse după câteva modificatiuni stilare

Se autentica.

Nr. 25. Comisiunea esmisa sub Esib. 78 ex. 1873. pentru predarea fondului asia numitu „*fundus instructus episcopatus aradiensis*” asterne protocolulu luatu la actulu predarii fondului amintitu, efectuita in $\frac{4}{16}$ Ianuariu a. c. cu intrevenera comisiunei esmise din partea Consistoriului eparchialu aradanu, — aretandu: ca tôte papierele de valôre le a predatu comisiunei consistoriale dinpreuna cu instrumentulu originalu de primire de la Carloveti. —

Raportulu comisiunei luanduse la cunoscentia se estrada contabilului Ioanu Moldovanu pentru ulteriôr'a petrecere in cartea de contabilitate avendu de a-lu tiené in evidintia pana la compunerea si revisiunea ratiucinielor concerninti. —

Nr. 26. Not'a Consistoriului eparchialu aradanu dto. 3. Ianuariu 1874. Nr. 1643 si cea cu dto. 3 Ianuariu a. c. Nr. 1623 ex. 1873. referitôrie la prestatiunile restante de aucta scolaria

Se estrada contabilului pentru tienera in evidintia pana la efectuind'a predare respective primire a actelor referitôrie la fondulu scolaru unde apartiene si cestiunea auctei scolarie de sub intrebare.

Nr. 27. Interesele incurse la casariulu Epitropiei dela Ioanu Panaotovicu din Neoplanta in suma de 90 fl. v. a. dupa capitalulu cu care e detoriu la fondulu instructu episcopalu alu Aradului dinpreuna cu scrisôrea acestuia de sub Nr. Esib. 18. tienenduse de fundulu instructu episcopalu deja desemnatu Consistoriului aradanu

Se transpuna aceluasi Venerabilu Consistoriu spre ulteriôr'a afacere autorisanduse presedintele casariu ca atât banii, câtu si scrisorile intrate pana acuma, si cele ce vor mai intrâ de aci incolo dela detorasii acestui fondu deja desemnatu, numai decâtu se le transpuna consistoriului aradanu ca apartinetôrie acolo, fora de a-le mai reservâ pana la siedintia. —

Totodata se decide a se avisâ toti detorasii acestui fondu despre intemplat'a desemnare a obligatiunilor lor in proprietatea si posesiunea Consistoriului eparchialu alu Aradului, carele de aci incolo li este creditorulu si la care au se-si depuredie interesele eveninde. —

Nr. 28. Jurisconsultulu Ioanu P. Desseanu la suplic'a de sub Nr. Esib. 19. alui Mihailu cav. de Iacobiciu capitanu ces. reg. din Caransebesiu pentru unu imprumutu ipotecariu din fondulu comunu in suma de 2000 fl. v. a. opiniunédia: ca deôrece in urmarea recercarii facute catra Venerabilulu Consistoriu de Caransebesiu sub datulu $\frac{4}{16}$ Ianuariu a. c. Nr. 85. regulamentulu de carte funduaria din fôst'a granitia militaria inca n'a intratu d'acolo, dreptaceea nici petitiunea de sub intrebare neputendu-o esaminâ, deciderea meritoriala se se tiena in suspensu, solicitandu si la Consistoriulu din Caransebesiu trimiterea regulamentulu cestiunatu. —

Se decide a recercâ de nou Venerabilulu Consistoriulu eparchialu de Caransebesiu ca se binevoiésca câtu mai curendu a trimite poffitalu Regulamentu despre ce atâtu suplicantele Domnulu Mihailu Iacobiciu, câtu si Domnulu Georgiu Trapsia se avisédia a se intrepune si densii la Consistoriulu din Caransebesiu pentru implinirea cererei de sub intrebare. —

Nr. 29. Suplic'a lui Mihailu Cure din Covasintiu pentru unu imprumutu ipotecariu de 300 fl. v. a. — dupa opiniunea jurisconsultulu de datulu 15 Februaru a. c. sub Nr. Esib. 23. aflanduse in ordine si corespundiâtoria Regulamentulu

Imprumutulu cerutu se acôrda avisanduse suplicantele a produce obligatiunea subscrisa naintea concernintelui judetiu cercualu si intabulata conformu §. 35. din Regulamentu pentru estradarea baniloru. —

Nr. 30. Suplic'a lui Mitru Ardeleanu din Covasintiu pentru unu imprumutu ipotecariu de 600 fl. v. a. — la opiniunea jurisconsultulu din $\frac{5}{17}$ Februaru sub Nr. Esib. 24. aflanduse pvediuia cu documintele prescise in §. 30. alu Regulamentulu

Imprumutulu cerutu se acôrda, inse cu aceea conditiune: ca a) realitatile oferite de ipoteka se le transcrie pe numele seu,

b) edificiile ipotecari se le asecuredie in contr'a focului; si c) se estabuledie sarcinile premergâtorie din estrasulu cartii funduaria de sub C. 1. 2. 4. 5. 6. 7. Nr. prot. 59; — si facendu acést'a se produca obligatiune subscrisa inaintea concernintelui judetiu regescu cercualu legalisata si intabulata conformu §. 35. din Regulamentu pe langa unu nou estrasu alu cartii funduaria despre efectuul'a intabulare a acestei obligatiuni, dinpreuna cu politia despre ascurarea edificiului. —

Nr. 31. La suplic'a lui Petru Bugariu locuitoriu in Covasintiu pentru unu imprumutu ipotecariu in suma de 700 fl. v. a. juris-

consultulu in opiniunea sa de datulu $\frac{5}{17}$ Februaru sub Nr. Esib. 25. propune acordarea aflandu actele in ordine, inse cu conditiune ca obligatiunea se o subscrisie suplicantele impreuna cu comproprietarii Petru Bugariu si Stefanu Bredani, ca detori directi si se-si ascurare edificiile contr'a focului —

Care opiniune priminduse, suplicantelui se acôrda imprumutulu; inse numai in suma de 500 fl. v. a. cu indatorire ca recerintiele dupa opiniunea jurisconsultulu se le suplinésca.

Nr. 32. Producendu Petru Ursulescu din Macedoni'a obligatiunea intebulata despre imprumutulu ce i s'a acordatu sub Nr. Esib. 73. si dupa opiniunea jurisconsultulu fiindu intabularea acestei obligatiuni defectuôsa de ôrece cautuinea de 40 fl. stipulata nu s'a intabulatu, ér pe ipotec'a principala sarcinile intabulate nu s'au destabulatu, pana candu apoi pe ipotec'a secundaria din cartea funduaria Nr. 231. se afla intabulata, o suma de 5755 fl. 11. cr. v. a.

Dreptu acea imprumutulu acordatu deja nu se pôte estradâ suplicantelui, despre ce densulu pe lenga restituirea tuturor documinteloru sale se incunoscentiédia.

Nr. 33. Comembrulu Vincentiu Babesiu prin scrisôrea de 3. Februaru a. c. din insarcinarea Domniloru Antoniu si Alesandru Mocioni cere a li-se trimita o aretare autentica despre statulu detorielor lor — si specificandu pentru fie carele dupa capitalu si dupa periôdele de timpu câte interese restante si câte interese de intardiare dupa interese.

Specificarea poffita s'a trimisu deja D-loru Mocionesci sub Nr. 30. deôrece inse interesele in aceea specificare sunt compute numai cu 6%, ér Dnii Mocionesci directaminte n'au datu declaratiune formalâ in scrisu ca se invoiescu a platî interesele urcate la 8%, jurisconsultulu e incredintiatu a compune declaratiunea formalâ carea se se trimita Domnului comembru Vincentiu Babesiu pentru de a-o comunicâ D-loru Mocionesci pentru subscrisiere respectivaminte pentru completarea obligatiuniloru cu privire la interese. Ér contabilulu se indruma a face alte specificari despre starea actuala a pretensiuniloru, calculandu interesele de 8% cu competintiele speselor de manipulatiune.

(Finea va urmâ)

VARIETATI.

* * Ioanu Iancu, diurnistu la tribunalulu din Aradu, e denumitu de sub-pretore in cerculu Boros-sebesiului. Salutamu cu bucuria acéstâ denumire a dlui Iancu, dorindu-i succesu bunu ér de dupa pusetiunea ce ocupa interesare si zelu pentru spriginirea invetiamentalu nostru popularu!

+ Bibliografia chronologica romana, séu catalogu generalu de cartile romane, imprimate dela adoptarea imprimeriei, diumetate secolu XVI. si pana astadi 1550 — 1873. Editiunea a dôi'a. Precesa de dôiue serii, un'a de date istorice relative la bibliografia in genere: inventiuni, decisiuni, scriitori etc., si alt'a relativa la imprimeria, si in parte la imprimeriele nôstre romanesce. Adunate in timpu aprôpe 30 ani si redigiate pe alfabetu titlurile cartiloru fia-carei serii ale unui anu, de Dim. Iarcu, vechiu prof. si inspectoriu de scôle. Bucuresci, 1873. Pretiulu unui esemplariu este de 4 lei n.

Multiamita publica. Comitétulu parochialu din Iosasielu, conformu conclusulu, adasu in siedintia sa estrordinaria de datulu 2 Februaru 1874, este in placata pusetiune de a notificâ santiei sale Domnului Ioane Halmagianu parochu in Cromn'a protteratulu Ienopolei cumca colect'a in suma de 7 fl., facuta prin santi'a sa intru fratii nostri de acolo, in favôrea nefericitoru incendiati Iosasieleni, si transpusa aici cu scrisôrea de datulu 31 Ianuariu a. c. amesuratu destinatiunei in aceasi espresa, se distribui, in presinti'a membriloru de comitetu, — intre cei mai miseri dearsi, si anume: Pascutiei Popoviciu si micutiloru ei fii Demetriu si Virgiliu 2 fl. v. a.; — Mariei Orece si filoru ei micuti Antoniu si Silvi'a 1 fl. v. a.; — Elenei Branu si filoru ei Mari'a, Militoru si Traianu 1 fl. v. a.; — Anei Motiu si fiei sale Elisabetei 1 fl. v. a.; — apoi din marea desperatiune, devenitului greu morbosu Ioane Petric'a junioru 1 fl. v. a.; — si in fine de asemenea morbosulu Lupulu Orece 1 fl. v. a. —

In legatura cu acéstâ notificare, comitetulu, in numele ajutoratiloru, esprima cea mai caldurôsa multiamita publica fratiloru contribuitori din Cromn'a, ér mai alesu Santiei Sale Domnului parochu indemnatoriu, colectoru si contribuitoriu, oftendu-i dela Ddiulu parintiloru nostri ani multi, spre continuarea ataroru fapte crestinesce; — ér bisericei si natiunei nôstre se le crésca numerulu de atari pastori sufletesci, caci, precum faptele comprobeza, ducemu inca mare, — mare lipsa de atari. —

Ioane Munténu,

presb. presied.

Demetriu Popoviciu,

notariu.

Edictu.

3

Mart'a nascuta Frentiu din Fibisiu, carea inca in 1839. a pa asitu cu necredintia pe legiuitulu seu barbatu Martinianu Pelea totu din Fibisiu, si nesciindu-se nici pana astadi locul ubicatiunei ei, se citédia prin acést'a, ca in terminu de unu anu si o diua sè se preasentédie la scaunulu protopresviteralu mai diosu insemnatu; caci la din contra, procesulu divortialu intentatu de barbatulu seu se va pertractá si decide si in absinti'a ei.

Lipov'a, 5 Faurariu, 1874.

Forulu Matrimonialu gr. or. alu protopresviteratului Lipovei.

Concursu.

3

Deóre ce in sensulu publicatiunei facute inlun'a lui Decemvre in fói'a nóstra „Lumina“ competentii pentru parochi'a vacanta din Morod'a nu s'au infatisiatu la biserica nóstra de aicea pentru de asi dovedi desteritatea in tipicu, cantu respective in servitiulu Ddieescu si predica: prin acést'a se escrie concursu de nou pe langa conditiunile urmatóre: Una sesia pamentu, 148. mesuri bucate — grau si cucurudiu, éra dela 35. case a 33 cr.

Doritorii de a fi alesi se-si tramita recursele la protop. tract. D. G. Vasileviciu in Siria. Preferintia voru aeva cei cu clase gimnasiali séu celu pucinu cu celea catipali.

Alegerea va fi la Dumineca 3-a a parasimeloru.

Aspirantii sè se infatisiedie pana atunci la biserica in vre o Dumineca séu serbatóre pentru de a cantá séu a servi S. Liturgia.

Morod'a, 11. Februaru 1874

Comitetulu parochialu

Cu seirea mea G. Vasileviciu protopopulu Vilagosiului.

Concursu

3

pentru vacant'a statiune invetiatorésca din Comun'a Misić'a Inspectoratulu Chis-Ineului, Cottulu Aradului, se deschide concursu pana in 25 Februarie st. v. a 1874. in care di va fi si alegerea:

Emolumintele sunt: 1.) in bani gat'a 160 fl. v. a. 2.) 10 cubule grau. — 3.) 6 cubule cucurudiu. — 4.) 50 magi fenu, séu 50 fl. v. a. — 5.) 12 orgii lemne din care este a se incaldi si scól'a. — 6.) 13 jugere pamentu. — 7.) Cortelu liberu cu intravilanu de 800 orgii.

Doritorii de a fi alesi in acést'a statiune invetiatorésca, au recursele lor bine instruite, cu testimoniu preparandialu, de cualificatiune si celu pucinu de II. clase gimnasiale si cu tóte atestatele recerute, precum si despre portarea buna politica si morala, adresate, ale trimite la subscrisulu Comitetu parochialu in Misić'a.

Misić'a in 12. Februarie 1874. v.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Ioanu Cornea Inspectoru scolariu.

Concursu

1

pentru deplinirea postulu invetiatorescu in comun'a Chelmacu protopopiatulu si inspectoratulu Lipovei cu care sunt incopciate urmatórele emoluminte:

In bani 105 fl. pentru clisa, sare si lumini 42 fl., 24 meti grau. 24 meti cucurudiu, 4 jugere de pamentu aratoriu, 12 orgii de lemne din care se incaldiesce si localitatea scólei, cortelu liberu cu $\frac{3}{4}$ jugeru de gradina, si tacs'a dela imormentari unde va fi poftitu 40. cruceri.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au de asi tramite recursele lor instruite cu testimoniu despre studiile pregatitóre, despre absolvarea cursului pedagogicu, despre depunerea esamenului de cualificatiune cu succesu bunu, si despre portarea sa morala, adresate comitetului parochialu, la subsemnatulu in Lipov'a, pana in 17 Martie v. a. c. candu se va tiené si alegerea. Si pana atunci au de a se presentá in una din domineci in s. biserica pentru de a-si aretá desteritatea in tipicu si cantare.

Chelmacu 17 Februaru 1874.

Comitetulu parochialu

in contielegere cu Christoforu Giuchiciu m. p. inspectoru cercuulu do scóle.

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai. — Proprietatea si editur'a diecesei aradane. — Redactoru interim, Vincentiu Mangra.

CONCURSU

2

pentru vacant'a statiune invetiatorésca din Temesiesti, pana in 25. Februaru, a. c. candu va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 100. fl. v. a. 5. sinice de grau; 5. sinice de cucurudiu, 70 portióne de fenu; 10. orgii de lemne cuartiru cu gradina.

Recurentii au a-si tramite recursele lor dlui inspectoru in Tótvárad. Temesiesti, 3. Februaru. 1874.

Comitetulu parochialu:

In contielegere cu inspect. cerc. de scóle Vasiliu Belesiu.

Concursu

1

• pentru urmatóriele statiuni invetiatoresci: din cerc. inspector alu Luncii (comitatulu Bihorului)

1. Chislazu cu salariu anualu 48 fl. 24 cubule de grâu 10. jugere de pamentu aratoriu 2. stangeni de lemne, din care se incaldiesce si scól'a, veniturile cantoralu.

2. Soldobagiu — 90 fl. v. a. 11 cubule de grâu, 3 jugere de pamentu aratoriu 2 stangeni de lemne, veniturile cantoralu.

3. E. Fancic'a 40 fl. v. a. 8 cubule de grâu 5 jugere de pamentu aratoriu, 3 stangeni de lemne si veniturile cantoralu.

4. Abramulu sup. 20. fl. v. a. 10 cubule de grâu, 16 jugere de pamentu aratoriu.

5. Ilteu 20 fl. v. a. 12 cubule de grâu 5 jugere de pamentu aratoriu, 3 orgii de lemne si veniturile cantoralu.

6. Suiugu 40. fl. v. a. 8 cubule de grâu 5 jugere de pamentu aratoriu, 3 st. de lemne si veniturile cantoralu.

7. Chiribisiu 50 fl. v. a. 12 cubule de grâu 2 jugere de pamentu aratoriu, 4 orgii de lemne pentru incaldu si veniturile cantoralu.

Competintii au a-si trimite recursele adresate comitetului parochialu — la subscrisulu pan-in finea lui Februaru a. c.

Oradea-mare, 1 Februaru, 1874.

In contielegere cu comitetele parochiali. Petru Suciu insp. cerc. de scóle.

CONCURSU

2

pre statiunea invetiatorésca rom. ort. conf. din Zimbru inspectoratulu Iosasiului, cu carea sunt impreunate urmatóriele emoluminte, si anume: In numerariu 157. fl. 50. cr. v. a. 5. cubule de grau; 5. de cucurudiu; 12⁰ de lemne din cari are a se incaldi si scól'a; cortelu liberu cu gradina de legume. —

Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisati a-si instrui recursele lor cu documentele recerute in sensulu Statutulu, organic, apoi intitulate catra comitetulu parochialu, ale adresá concernintelui inspectoru scolariu cercuale in Iosasiulu ultim'a posta Gurahoncz, — pana in a 9. Martiu st. v. a. c. in care di va fi si alegerea, — avendu respectivii aspiranti in acestu restimpu a se presentá la sant'a biserica, spre a-si demustrá desteritatea in cantari si tipicu. —

Zimbru la 11 Februaru 1874

Comitetulu parochialu:

In contielegere cu mine. Ioane Munténu Insp. scol. cerc.

Concursu.

1

Prin decisiunea venerabilului consistoriu plenariu gr. or. din Aradu, de datulu 5 fauru a. c. Nr. 1346 din anulu 1873 enuncindu-se reducerea ambelor parochii vacante din Ohaba-forgaciu intrun'a; si prin aceea anulandu-se alegerea de preoti, ce s'a fostu efeptuitu acolo la 23. Septemvre 1873 pentru deplinirea acoloru doué parochie: prin acést'a se deschide concursulu pentru deplinirea parochiei acum reduse, cu terminulu pana la 17. martiu a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: un'a sesiuno estravilana venitele stolaru dela intrég'a comuna bisericesca, carea consta din 385 de case, cu o poporatiune de 1780 de suflete; afara de acea birulu: cate un'a mesura de cucurusu in bombe, dela fiecare casa

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, sunt avisati, recursele lor — adresate comitetului parochiale din Ohaba-forgaciu, — pana la prefiptulu terminu, a le susterne parintelui protopresviteru tractualu, Georgiu Cratiunescu, in Belintiu, post'a ultima Kiszetó.

Este de observatu, cá in list'a de candidati numai acei recurenti se voru primí, cari pe langa testimoniale despre studiile pregatitoria fi despre absolvirea cursurilor teologice, voru produce si testimoniu de calificatiune pentru parochie de frunte Ohaba-forgaciu, 24 fauru 1874

Comitetulu parochialu gr. or. rom.

In contielegere cu mine, Georgiu Cratiunescu, protterulu tractualu.